

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Kossuth-ünnepen.

Debrecen, szeptember 18.

Az államférfiak a magyar politika utvesztőjéből keresik a kivetető utat. Készítik a terveket. Kovácsolják a paktumokat. Alkudoznak. A nemzet pedig a bizonytalanság ködében révetegen áll. Egy rész közönyös, más rész csüggeteg. — Nemtörődömség, kicsinyhitűség, kapkodás, bizonytalanság, zürzavar.

És ma, Kossuth Lajos születése napján, mintha a magyar föld szülte volna magából, a magyar vértanuk szent városában: Aradon, felemelkedik Kossuth Lajosnak ragyogó ércalakja.

Ez a szobor szól. Éreszavát magyar hegyeken, magyar rónákon végig hömpölyögteti a zugó szél.

A szobor szól:

— Miért keressitek az utat? *Én vagyok az ut!*

Értitek-e a magyar megváltó szavát? Nincs itt más kibontakozás! Vissza a Kossuth Lajos eszméihez! A magyarságot csak Kossuth Lajos

hagyományának követése mentheti meg.

Kossuth Lajos eszméi: a teljesen független Magyarország, mely Ausztriával semmi összeköttetésben sines és a szabad államban a legtisztább demokrácia. Ezt a két nagy eszmét hagyta örökségül reánk.

Ó nagy lelkéhez emelte az árva nép elhagyott millióit. Vezére volt a jobbságát eltörlő mozgalomnak. Óriási lépéssel vitte előre a demokratikus fejlődést. És a felszabadított nép határtalan lelkesedéssel követte őt a nemzeti függetlenségért vívott küzdelemben.

A harcban pedig nem ingadozott. Nem alkudott. Ment egyenesen előre következetes elszántsággal. Nem hajlott meg és nem lehetett megtörni. Még a halál sem törte meg. Mert Kossuth Lajos valójában azóta él, amióta meghalt. Most mint örökéletű eszme él.

Ime ma is szól hozzánk zengő érechangon: *„én vagyok az ut!”*
Kövessük!

Dr. Juhász Nagy Sándor.

A politikai helyzet.

Budapest, szeptember 18.

Wekerle Sándor ma reggel ismét Bécsbe érkezett és délelőtt már résztvevett a folytatódó közös miniszteri tanácskozáson.

A költségvetés megállapításával párhuzamosan folynak a tanácskozások a válság megoldásának dolgában is. Azon híreink különben itt következnek:

Holló Lajos Kossuthnál.

Holló Lajos ma délben felkereste Kossuth Ferencet és hosszú ideig tanácskozott vele a politikai helyzetről. A megbeszélés során szóba került a holnapi aradi Kossuth-ünnepen tanusítandó eljárás is.

Kossuth Ferenc állásfoglalása.

Több bécsi és budapesti lapnak az a híre, mintha Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter esatlakozott volna Wekerle Sándor miniszterelnöknek kibontakozási tervéhez, vagy azzal ellentétbe helyezkedett volna, mint a „Magy. Tud.” illetékes helyről értesül, teljesen légből kapott koholmány. Az a visszautasító magatartás, amelyet a legmérsékeltbb magyar kívánságokkal szemben mindaddig Bécsben tanusítottak ilyen esatlakozásra vagy ellentétbe helyezkedésre még csak alkalmat sem adott.

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

Öreg muzsikálos óra hangjainal...

Irtá: *Máriassy Lili.*

Ha fehér lap akad a kezembe,
Mindjárt dal jut az eszembe...
Lelkedet a zsongó kicsi nóták
Csillogó aranyporos ködbe vonják.

Csengve-bongnak a melódiák,
Szívemet édes álmódásra hívják...
Nem látok én ilyenkor csak virágot,
Mégölelném ezt az egész világot.

Édes öntudatlan futnak lelkemben a képek,
Míg a lámpa hamvas világába nézek...
... A csendbe halkán belemuzsikál az óra,
Lehunyor szemem a lány muzsikaszóra.

És eszembe jut minden félbemaradt álmom,
Mesebeli hercegem arcát ilyenkor látom.
Ilyenkor látom s folytatom az álmom...
A tündér hercegem ilyenkor várom.

Nagyhortobágyról.

Irók és tudósok dicsőítik.

Irtá: *Móricz Pál.*

Röpke cikkünk keretében nem adhatunk alapos tanulmányt mindazokról az írókról és tudósokról, akik a poétás báró Orczy Lőrinc óta a pusztá dicsőségét, gyönyörű szépségét és rejtelmét tollukra vették.

Csak néhány nevet kapunk ki a hortobágyi pusztaság rózsafáról metszett, harmatos tollu írdeákjainak a tömegéből.

Kuthy Lajos „Hazai rejtelmek” regényében a pusztá életét olyan erővel és buja színekkel dolgozta fel, hogy azóta sem irtak mesteribb képeket a Hortobágyról. Mint tömörre vert aranypáncél cirádái olyan elragadók, olyan ékesek, olyan értékesek ezek a leírások.

Petőfi Sándor lelkére is kitörölhetetlen benyomásokkal hatott ez a pusztá. Az érzések úgy végigzugtak a lelkén, mint mikor napalkonyatkor a pusztá mélységéből ég felé röppent daru madár drága tollbokrétás szárnyait nagy zugással, suhogással kibontja.

Jókai Móric meg éppenséggel annyira rajongott a hortobágyi pusztáért, hogy szinte rajongójává vált. Holdkórosa lett a pusztá-

ságnak, hol az ereket, a bereket, a pásztorok színe-javát színről-színre ismerte, szerette a varázs-szavu mesemondó. Kötetekben foglalkozott a Hortobágyal. „Sárga rózsá” virághamvas szép regénye meg éppenséggel Hortobágy pusztai regény.

Vagy tekintsük a magyar földműves- és pásztor-nép felséges lelkű tudós barátjának és életirójának, Hermann Ottónak néprajzi műveit, legmelegebb, legsokatmondóbb sorait szenteli a Hortobágyanak.

Endrődi Sándor, Szaboleska Mihály, Pósa Lajos, Szabó Endre, Vértessy Gyula, Lampérth Géza, Szávay Gyula költészetében gyöngyszemsorok jutottak a Hortobágyanak.

Bársony Pista is álmódzott már itt a „libales gödörből.” Herczeg Ferencet meg egy májusnapi kirándulás alkalmával elbódította a virágillatos, délibáb-képektől tükröződő pusztá

Nagy érzéseinek hatása alatt így nyilatkozott a fiatal mester-író:

— Csak most tudom átérteni, hogy mi esoda a pusztá!... Midőn először láttam a tengert, csak a tenger végtelensége volt reám ilyen mélységes hatással... Miőt a Hortobágyot láttam, megösmertem, csak azóta kezdem igazán megérteni, hogy Petőfi Sándor lelkét

KALAP

a legnagyobb választékban
FRANK TESTVÉREKNÉL

A közös miniszteri tanácskozás.

Ma délelőtt folytatták a szerdán félbeszakított közös miniszteri értekezletet gróf Aehrenthal közös külügyminiszter elnöklésével. A napirenden az 1910. évi közös költségvetés folytatolagos tárgyalása volt. Előreláthatóan a tárgyalást a kora délutáni órákban félbeszakítják és néhány órai szünet után még ma folytatják.

A VÁRMEGYÉBŐL.

A megyei közgyűlés előkészítése.

Az állandó választmány javaslatai.

Szeptember 25-én lesz a közgyűlés

Debrecen, szeptember 18.

A vármegyei közgyűlés ideje rohamosan közeledik. A tisztikar lázasan dolgozik, hogy összeállítsa a gyűlés tárgysorozatát. Az állandó választmányt is ülésebe hívta mára az alispán, hogy javaslattal lássa el a tárgyakat. Egyhangúan, simán folyt le az ülés, csaknem vita nélkül, egyhangúan fogadták el az előadó jegyzők javaslatait, amit a tárgyak kisebb fontossággal bíró volta hozott magával. Társ-törvényhatóságok átiratait, egyesületek segély iránti kérvényeit, községi képviselőtestületi határozatok elleni felebbezéseket tárgyaltak. Kisebbségi érdeklődést költözött az ülésnek a debreceni—füzesabonyi vasúttársaság kérelmének tárgyalása, amely a vonalon külön személy- és teherszállító vonatok bevezetését kéri az államvasutaktól s amelyről lapunk más helyén szólnunk.

Az ülés lefolyásáról tudósítunk a következőket közli:

Kévéssel kilenc óra után nyitotta meg az ülést Weszprémy Zoltán főispán. Jelen voltak Kovacs Gyula alispán, dr. Czeglédy Mihály t. főügyész, Pákozdy Sándor főjegyző, Dávidházy Sándor, dr. Nábráczky Béla, Ercsey Gyula jegyzők, Péntes Sándor árvászeki elnök, Loyka Károly és Tóth Pál bizottsági tagok.

Pákozdy Sándor főjegyző előterjesztette a társ-törvényhatóságok átiratait.

Trencsén megye átiratát a vármegyei tisztviselők fizetésrendezése tárgyában — miután a vármegye már eziránt felírt, — tudomásul vették.

Háromszékvármegye feliratban kéri, hogy az új választási törvény megalkotásával vegyék figyelembe azokat, akik régi jog alapján gyakorolják a választási jogot. A feliratot nem pártolják, miután a régi jog gyakorlóit ugyanis kihálófélben vannak.

Esztergomvármegye felirata mellett, melyben a borítal és a csiger után kivetett adó leszállítását kéri, pártoló feliratot intéznek a képviselőházhoz. Brassó vármegyének a pótdó kezelése, a kivetés és behajtás egyszerűsítése iránti feliratát irattárba helyezték, miután a közszolgáltatások egységesítéséről szóló törvény már intézkedik eziránt.

Segély iránti kérvények.

Győr vármegye segélyt kér az 1809-iki nemzeti felkelés történelmének megírása s a felkelés emlékére a jövő évben rendezendő ünnep költségeinek fedezésére. A választmány kimondta, hogy miután az ünnepet elodázták, a kérelem még nem időszerű, ezért a segélyadás iránt nem intézkedik s a kérvényt irattárba helyezi.

Kolozsvár városa kérelmét, melyben segélyt kér egy felállítandó Rákóczi-szoborra, alap hiányában elutasították.

Az Országos Szegényügyi Egyesület kérte a vármegyét, hogy évi husz korona díjjal lépjen be tagjai sorába. Az egyesület célja a szegényügy tanulmányozása, statisztikák készítése s a szegények segítése körüli lépések megtétele. A választmány azzal az indoklással, hogy a vármegyében a szegényügy rendezve van, a kérelmet elutasította.

Felebbezések.

Papp István és társai dorogi községi rendőrök és szolgák felebbezték azon képviselőtestületi határozatot, mely nekik a drágasági pótlékot megtagadta.

Tóth Pál ugyancsak dorogi lakos pedig azon határozatot felebbezte meg, amely kimondja, hogy Dorog községe 3000 koronával járult egy közraktár építési költségeihez.

A választmány mindkét felebbezést elutasította, mivel a község ezen autonóm természetű ügyébe beleavatkozni a vármegyének joga nincs.

Az elnöklő főispán ezután a jövő ülés idejét szeptember 25-re tűzvé ki, az ülést bezárta.

Munkásházák Dorogon? A miniszter értesítette Hajdúvármegyét, hogy Hajdúdorog község részére munkáslakások céljaira

nagyobb államsegélyt engedélyez, mivel az állam kiküldöttének jelentése szerint a munkásházák Dorogon szükség van. Dorog községe mindezek dacára nem akarja felépíteni a munkásházákat s a vármegyéhez fordult. A megye állandó választmánya a község mellett foglalt állást s feliratilag értesíti a minisztert, hogy Dorogon a szociális szükséglet nem kívánja a munkásházák felépítését.

Hajdúhadház negyedik vásárja. Hajdúhadházon eddig évenként három vásárt tartottak. A város régebben folyamodott a miniszterhez a negyedik vásár tarthatásának engedélyezése iránt. A kérelmet a miniszter a kereskedelmi és iparkamara véleménye alapján elutasította. Hajdúhadház azonban nem hagyja magát. Most a vármegyéhez fordult s kérte a IV. vásár tartásának javaslatát. Hajdúvármegye állandó választmánya mai ülésén foglalkozott a kérelemmel s elhatározta, hogy javasolja a közgyűlésnek Hadház érdekében a negyedik vásár engedélyezése mellett való feliratot.

Kereskedelem, ipar.

A szabómesterek országos szövetezete.

Gyárszerűleg készítenek ruhát.

Debrecenben is központi fiókja lesz.

A sok sopánkodás, tiltakozás helyett végre jobbak eszközök veszik elő a magyarok is. Amit jogos követeléseinkkel, jogaink bizonyításával el nem értünk, a függetlenített, önállósított magyar ipart saját erőnkkel valósítsuk meg. Még pedig a bölesen, céltudatosan egyesített erőnkkel, akkor azután pukkadozhatik ringy-rongy portékáival Ausztria.

A szabó iparosok egyesítését is tervbe vették már országos szövetezés útján és a termelő szövetezés egyik központi fiókjául Debrecen is ki van szemelve, sőt a kormánytól korlátlan hitellel támogatott központ a Debrecen- és vidéki nagy városok mestereinek, kisiparosainak feljárásával, a szervezkedés előkészítésével is debreceni mestert, a mester-tanítói tanfolyamot kiváló eredménnyel végzett oktató mestert, Antal Vince szabó mestert bizta meg. Antal Vince, mint már több vidéki mestertanfolyamnak a vezetője, nagy népszerűséget és nevet szerzett mestertársai között, de teljes bizalmával dícselkedhetik a szövetezés budapesti központi igazgató szervének is.

Antal Vincének a szaktársaihoz intézett nyílt leveléből vesszük át a következőket:

„Angliában már saját gyárai vannak e szövetezeteknek, pedig mindezeket 28 egyszerű iparos alapította erős elhatározás, szakismeret és vasszorgalommal. Ilyen feltételek mellett maga az állam is teljes segítő kezet kíván nyújtani a szabó kisiparnak, hogy minden téren vállalkozhasson tömeg munkákra és az idegen (ausztriai) tőkés karácsonjait leszerelve, fokozatosan kiszorítva, jövedelmi forráshoz jusson a kisiparos, a munkás is.

Az utóbbi időben az egész ország gazdasági átalakuláson ment keresztül és ez átalakulásban a szabó ipar szenvedett legtöbbet, mert a modern technika olyan gépeket állít elő, melyek az árukat a legolcsóbban képesek szállítani az áruházai részére s így a kézi ipar nap-nap után szűkebb tőrré szorul.

Tehát az iparosoknak fel kell venni a küzdelmet, melynek meglesz a gyümölcse, mivel nálunk bővében vagyunk szakképezett

miért ragadta el bájával a pusztaság... Én is most szerettem meg igazán a pusztát.

A boldogult Kósa Barna is, a „Debrecen“ korai fáján letört régebbi szerkesztője is „temekes számba“ vehető költeményben buszított el a „puszta romantikájától“, midőn a vonat először robogott keresztül a szűztalajra fektetett acélsíneken.

A dalszerző Dóczy Jósának nem egy dal fakadt a hortobágyi virágos mezőről, — mint naptól aranyozott árvalányhaj, mely a szikszólen hajlong, rengedezik a szélben.

Még az ifjabb poétáink, Oláh Gábor, Bodor Adám, Gyökössi Bandi, Maday Gyula, mindnyájan szenteltek érzéseket verssorokat a Hortobágy szűzleányos szépségének.

P. Ábrahám Ernő elbeszélésekben örököltette a pusztát igen eredeti színezéssel. Méltán sajnálhatjuk, hogy a „Déliabok világának“ kedves tollu szerzője Lovász János felhagyott ezt a világot festető írásainak folytatásával.

Az „Ős Debrecen“ szerzője, Konez Ákos is a többször megszalajtott daliás hőseinek paripáját a szent pusztán, mely örvénylő szellővel maival más világba ragadja el a lelkeket.

Zoltai Lajos történelmi szempontokból puhatolózott a pusztaság multja felől. Török Péter kollegiumi tanár a virágait, növény-

életét vette szerbe, számba az ő fehér lelkével, fehér tudásával.

Még a nyelvvilágának is akadtak buvár-
lói Oláh Gábor és Maday Gyula személyében. Oláh Gábor „A debreceni nyelvjárás“, Maday Gyula „A hajduk beszéde“ tanulmányaikban (megjelentek Simonyi Zsigmond „Nyelvészeti füzetek“ sorozata között!), a hortobágyi nyelvjárás kincseit dolgozták fel.

Az én kedves barátom és író-társam, ezer mester Könyves Tóth Mihály ur mezőrendőr kapitány is lelkesen, nagy szeretettel tartóztatja össze a Hortobágyra vonatkozó eredeti eseteket, felejtett magyar alakoknak a történetét, hogy majd azokat közérővel szélesebb körben megismertessük. Könyvalakjába gyűjtve ajánljuk fel az érdeklődőknek, a hortobágyi puszta országiszerte elterjedt hódolóinak.

E pusztaság legőszintébb hangja hódoló mindenestire az ott kint élő, a pusztai élet, napalok, mint éjszakák varázsától áthatott pásztorok, különféle pusztalakók, akik mohos idők óta máiglan dalokban is, együgyű szerkezetű, de mélységes érzésű versikékben is megénekelték a pusztát, a pusztaság eseményét. És a népköltészet is gazdag kincses bánya a Hortobágy eredeti életére vonatkozólag, más alkalomkor ezekről is közlök írást a gyűjteményes adatok felhasználásával.

Iskola táskák legolcsóbban kaphatók a **Fővárosi Bazárban.**
Debrecen, Simonffy-utca 1.

iparosoknak és munkásoknak. Érdemesek, hogy hasznát is lássák munkájoknak. Olyan kineves országban, mint Magyarország az iparosoknak, sem szabad szükséget szenvednie. Tehát fogjunk kezét az egész országban. Legyünk eggyek, hogy elmondhassuk, nem vagyunk mi oly kevesek, hogy tömörülve e keresztül vitelt meg ne bírnánk, akkor munkánk gyümölcsét élvezni is fogjuk. Akarjuk is. Ha joga van ahhoz Ausztriának, hogy innen táplálkozzon, mennyivel több akkor a mi jogunk sajt hazánkban keresni a forrást megélhetésünkhöz.

A nagy jelentőségű mozgalommal, már pedig mi nagy jelentőségűnek tartunk minden olyan mozgalmat, amely a magyar ipar emelését célozza, a magyar iparos helyzetének javítására fáradozik, máskor még a részletekre kiterjedőleg is foglalkozni fogunk! Átértjük, belátjuk ennek az országszerte megindult mozgolódásnak nemzeti, társadalmi súlyát! Ez fogja megalapozni a független és igazán demokratikus Magyarországot is.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Megválasztották a jogásznököket.

Makfalvi Dósa lett az elnök.

Szombaton délután mérkőzött a jogász ifjuság két pártja a jogásznöki szék betöltése felett.

Kék tollat vislt a régi és a debreceni társaskörökben is méltán kedvelt Makfalvi Dósa István pártja. Fehér tollat tüzött kalapja mellé a Bagdy-párt.

A lezajlott választási harcban Dósa István, az előző évi jogásznök pártja győzött. Hisszük, hogy a választás után ismét a régi kedves egymást megértő „pajtások” lesznek a jogász kollegák.

A délceg jogász ifjak, kipirult arcú szép ifjuság gyűlésén dr. Kovács Sándor jogi dékán elnökölt illetőleg vezette a tisztújító gyűlést, melynek legtöbb izgalma jogásznök megválasztásával eldőlt. Dósat 41 szóval, vagyis 8 szótöbbséggel választották meg a versenytársa ellen.

Makfalvi Dósa István IV. éves joghallgató már előbbi működésével, különösen az alapszabály módosításáért nehéz munkájával és kedves megnyerő egyéniségével a tisztséget mindenkinél jobban kiérdemelte.

A többi megválasztott tisztségviselő névsora a következő: Főjegyző Roncsik Jenő II. jh., aljegyző Sinai G. I. jh., pénztáros Szűcs K. I. jh., ellenőr Mihálovits J. II. jh., könyvtáros Bogdán B. II. jh. Választmányi tagok lettek Kis I. és Takács D. IV. éves, Géczy I. és Tóth L. III. éves, Tokay G. és Szabó M. II. éves, Poruvszky S. és Kovács E. I. éves joghallgatók.

A segítő egyesület sorsa jó kezekbe került. Sok szerencsét kívánunk, működésüknek. A jogász elnök és tisztikar tiszteletére f. hó 20-án este a „Bika”-disztermében bankettet rendeznek.

Tanítók ügye.

A ref. iskolaszék ülése.

A debreceni református egyház iskolaszéke tegnap délután népes gyűlést tartott. A gyűlésen Szele György elnök elnökölt. — Első tárgy volt Kovács János népiszkolai felügyelő lelkész ügye. Eddig ugyanis még a presbyterium a népiszkolai felügyelői állást nem törölte és Kovács János ügykörét nem szabályozta. Erre az iskolaszék felhívta a presbyterium figyelmét.

A következő tárgy ideiglenes tanítók megbízatása volt.

Valódi hollandi tulipán- és jáczint-hagymák, ugyszintén szobai dísznövények nagy választékban kaphatók

Ideiglenesen tanítókul alkalmaztattak: Papp Gusztáv, Juhász József és Kerékgyártó Béla.

Ozveggy Nagy Károlyné félévi kegydíjával az iskolaszéki törvényen alapulva megállapított 914 koronát és 240 korona lakbért. Méltányossági szempontból pedig ajánlja a presbyteriumnak, hogy a megszavazott drágasági pótlékot és 217 korona tanítási díjat utalja ki.

A gyűlés napirendjén ismét felszínre került a tanítók fizetés-rendezésének ügye. Erre nézve az iskolaszék a tantestület kérését tette magáévá és a tanítók számára 1600 korona törzsfizetés, 600 korona lakpénz megadását kéri a rendes állami korpótlék mellett.

Míg a fizetés-rendezés életbe lép, addig is — tudvalevően — a tanítók a drágasági pótlék felemelését kérték. Az eddig adott 200 koronás drágasági pótlékot a presbyterium meg is adta, de a tanítótestület, a néhez megélhetési viszonyokra hivatkozással többet kér, ennek megadását, illetve tárgyalás alá vételét az iskolaszék is sürgeti és erre nézve határozatot hozott. Több kisebb tárgy elintézése után a gyűlés este 7 órakor véget ért.

— Vasárnapi istentiszteletek. Ma vasárnap a református templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: a Nagytemplomban prédikál G. Szabó Gábor s. lelkész, a Kistemplomban Szele György lelkész, a Kossuth-utcai templomban Rácz Károly s. lelkész. Délelőtt 11 órakor a Kistemplomban Földessy József segéd lelkész. — A róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor csendes szent mise; 7 órakor csendes szent mise; 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjuság részére csendes szent misét mond; 9 órakor az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc prépost végzi segédlettel utána szent-beszéd, háromnegyed 11-kor a Svetitszárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond; fél 12-kor csendes szent mise. Délután 3 órakor lytánia, utána rózsafüzér, 5 órakor a Szent József társulatának hónapos ájtatossága szent beszéd körmenet és lytániával. — Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hredák János esperességi káplár végzi.

Ifjusági választás a főrealiskolában. Szombaton délután tartotta az állami főrealiskolai ifjuság „Petőfi” önképzőköre alakuló gyűlését dr. Kardos Albert vezető tanár elnöklése alatt. Kardos Albert megnyitó beszédében az önképzőkörök célját és fontosságát fejtegette, majd a gyűlés áttért a tisztikar megválasztására, mely a következőképen alakult meg: Elnök lett: Kardos Ferenc, VIII. o. t., főjegyző: Glück Zoltán VIII. o. t., pénztáros: Liszauer Dezső VIII. o. t., aljegyző: Nagy Imre VIII. o. t.

Az ismétlődő iskolák köréből. A gazdasági ismétlődő iskolákba való beiratás még mindig tart. Beiratkozni lehet szerdán és szombaton délután a városházán (I. em. 25. számú szoba), vagy minden délelőtt a miképérsi uton levő. gazdasági ismétlődő iskolában. — Mindakét ismétlődő iskola megkezdte e hó 25-én működését. Az I. számú iskola az ispotályi lapos telepen, a II. számú pedig a Bethlen-utca 3. számú helyiségben lesz a tél folyamán.

Az Árpád-téri ref. templom. Az Árpádtéren emelendő új református templom építésére kiírt pályázást, mint már megirtuk, lejárt. — A beérkezett tizenhárom pályázati kérvényt ma bontotta föl a parochiális küldöttség, mely a terveket Aczél Géza főmérnökből, Tóth István és Biczó Gyula építészektől álló szakértő bizottságnak adta ki a terveket bírálat végett. — Hogy a kivitelre melyik terv érdemes, afelől a presbyterium fog legközelebbi ülésében dönteni.

Az első cigány iskola. Van már cigányiskola is. Az aradmegyei Pankota község határában nyílt meg az első cigányiskola, amelybe eddig 46 „rajkót” adtak fel a „dádék.”

Csóky Gusztáv a cigányiskola tanítója. Egyik-másik „more” különös kikötéseit kalendáriumba lehetne tenni. Az egyiknek ez volt a kívánsága:

— Az én fiamat tanítsák legelőször, mert uriemberségre akarom adni.

A másik „dádé” meg azon akadt fel:

— Azt előre kikötjük, más gyermeket ne vegyenek fel ebbe az iskolába, mert ezt az iskolát a cigánygyerekeknek állította fel a kormány.

Az óvatos cigány szülők az ablak alá telepedve figyelték a rongyos „purdékat.” — Maguk is sugárzó arccal hallgatták, midőn a rajkók összekulesolt kézzel, a szokatlan érzéstől remegő hangon imádkozták.

— Szeress engem, jó Istenem! Szüleit tartsd meg nekem...

Még a legvadabbnak is könnyű bugyant ki a szeméből.

Választmányi ülés. A gazdasági szaktanítók országos Egyesülete választmánya őszi ülését folyó hó 24 és 25-én tartja Nagyváradon. — Az egyesület utiköltségekre a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól f. évre 1000 korona államsegélyt kapott.

Uj iskola. A II-ik állami önálló gazdasági népiskola ideiglenesen folyó tanévre Bethlen-utca 3. sz. a. nyert elhelyezést. Az új iskola építését a hatvan-utcai tilalmason csak jövő év tavaszán kezdik meg.

Ismét az orosz tábornok sirjáról.

Cáfolat az eddigi állításokra.

Nem vitték el a hamvait.

Simon Miklós rendőrkapitány, a városi bejelentő hivatal érdemes főnöke, meglepő nyilatkozatot tett előtünk a 49-ben Debrecenben, a esatában elesett és a Fűvész-kertben eltemetett Kiprianoff orosz tábornok sirjáról, hamvairól.

— Régóta érdekelt engem is ez az eset! Elég régi polgára, gyökeres polgára is vagyok Debrecen városánál! Régi időktől kezdve ismerem azt a sírhelyet. Bémelyik nap tessenek vélem jönni, megmutatom a sírhelyet.

— És a hamvakkal, hogy vagyunk? Bizonyos és többen állítják, hogy e hamvakat a rokonok hazaszállították a moszkvai temetőbe.

Simon Miklós erre is határozottan nyilatkozott.

— Nem vitték el! Most is ott porladnak! Abból az időből csak tudnék felőle!

Érdekes, hogy idáig még a városi levéltárból sem került elő írott adat a hamvak elszállítására vonatkozólag, de másrészt Borus Mihály kollégánk magára vállalta, hogy tisztázni fogja írásos és cáfolhatatlan bizonyítékokkal is a titokzatos sírhely és hamvak kérdését! Akkor azután az idők végéig el is nyughatik ez a sokat emlegetett orosz vitéz. Kérjük, várjuk ezeket a döntő bizonyítékokat.

Paczelt Jánosnál

Piacz-utca 28-ik szám.
Kertészeti:
Ferencz József-ut 6. szám.

Irodalom, művészet.

Chanson.

Oscar Wilde.

Fehér galambot, aranygyűrűt
Ajándékoztam félve neked. —
Hogy ráakasszam a szívemet,
Te nékem egy fát és köteleket...

En egy kastélyt elefántcsontból,
(Fehér rózsában szűz gyönyör él!)
Te négy szál deszka sötét falát,
(A hóvirág, ó, tiszta fehér!)

Én jázmin és mirtuszkoszúrot,
(Piros rózsában vágy tüze ég!)
Te bús borostyánt, ciprusokat,
(A rozmarinban ring a hűség!)

Rád három kérő vár epedőn,
(Halotti sóhajt elfed a gyom!)
Rám három lábnvi homok-gödör...
(Sírom felett virúlj, lióiom!)

Gara Ákos.

A „Debreczeni Dalegylet“ szeptember 25-én, szombaton este, 9 órai kezdettel Mácsay Sándor dalegyleti karnagy vezetésével, Magyar Imre és fia zenekarának közreműködésével a „Royal“ disztermében zártkörű táncos és énekszámokkal egybekötött házi estélyt rendez. Műsor: 1. Magyar Imre és fia zenekara. 2. Lengyelek a csárdában. Stehlo, előadja a Dalegylet. 3. Mi volt nekem a szerelem. Fortuner, előadja a Dalegylet. 4. Népdaleggyeleg. Horváth Fibián, előadja a Dalegylet. 5. Rákóczi a határon. Lányi, előadja a Dalegylet. Tájékoztató értesíti a Dalegylet elnöksége alapító és pártoló tagjait, ugyancsak a művelt nagyközönséget, miszerint a múlt évben megkezdett „Va-árnap Délutánját“ november s a következő téli hónapokban folytatni fogja.

Ingyen kapja lapunk minden előfizetője a „Debreceni Képes Kalendárium“ Debrecen és Hajdu megye leggondosabb címtárát tartalmazó, diszesen bekötött képes nagy naptart. o

UJDONSÁGOK.

Kossuth Lajos születésnapján.

A függetlenségi-kör lakomája.

Kossuth Lajos porteste már az enyészete.

Nagy lelke túl éli a mulóidőket. Világít és életet ébreszt, mint a sugárzó napfény.

A mai nap Magyarországon Kossuth Lajos emlékének van szentelve. Ma leplezik le Aradon ércből öntött szobrát.

Máshol ünnepséget, összejöveleket rendeznek az emlékezetére. Így a debreczeni függetlenségi kör sem felejtkezett meg hálójának, szeretetének lerovásáról. Az idén is megtartja „Kossuth-lakomáját.“

Mint már többször jeleztük is, ma este 8 órakor a Törő-féle vendéglőben lesz az ünnepi lakoma, amelyen a kör „Kossuth-serlegével“

kezében dr. Király Péter mond majd Kossuth-emlékéért beszédet.

Debrecen város hazafias független polgársága magát tiszteli meg, ha minél tömegesebben jelenik a kör Kossuth-lakomáján.

A drezdai tanítók köszönete.

Kedves levél Debrecenhez.

Pár héttel ezelőtt több drezdai tanító járt Magyarországon, — tanulmányozva az itteni viszonyokat. Mint akkoriban megírtuk, Debrecenbe is ellátogattak és kirándulást tettek a Hortobágyra, ahol a város vendégei voltak.

A drezdai vendégek nagy elragadtatással beszéltek a Hortobágyról, a város vendégszeretetről. Sőt hazájukba visszatérve, sem felejtették el az itt töltött napokat, — mint ez a következő, a tanáshoz intézett levelükből kitűnik:

Debrecen szab. kir. város Tanácsának!

Német hazánkba szerencsésen megérkezvén, indítatva érezzük magunkat, hogy Debrecen város tanácsának leghálásabb köszönetünket fejezzük ki azért a páratlanul szíves fogadtatásért, melyben ez év július havában Debrecen városában részünk volt, továbbá azon lekötelező szíveségükért, hogy a Hortobágy pusztát nekünk bemutatták, — kocsikat bocsátottak rendelkezésünkre s így lehetővé tették, hogy aránylag rövid idő alatt megismerhettük a hatalmas pusztai életét és szépségeit. Végül köszönetet mondunk a csárdában élvezett kitűnő ellátásért és azon szeretetreméltó urak szíveségéért, akik mint vezetők és tolmácsok, nekünk becses szolgálásokat tettek. Még egyszer köszönet, hála köszönet a vendégszerető Debrecennek! Városukban való tartózkodásunk mindenkor utazásunk legfényesebb emlékei közé fog tartozni.

Drezda, 1909 szept. 12.

Kiváló tisztelettel:

Richard Schmidt
Paul Schubert
Max Goldberg.

Igy szeretnek bennünket azok az idegenek, akik köztünk megfordulva: megismernek minket és népünket.

— Személyi hírek a városházáról.

Kovács József polgármester és Végh Gyula főkapitány szombaton délelőtt kilenc órakor Aradra utaztak, hogy a város képviselőiben részt vegyenek az aradi Kossuth-szobor leleplezésén.

— Mikor tartják a közgyűlést?

A szünet után az első közgyűlést a polgármester szeptember végére akarta összehívni. Minthogy azonban a bizottságot előkészítő munkájukkal nem készültek el, a közgyűlés minden valószínűség szerint október elejére marad.

— **Varosi költségvetés.** A város jövő évi költségvetését legutóbb a felügyelő bizottság vette bírálat alá. Kernhoffor József elnök, Poroszlay László és ifj. Schvarecz Vilmos bizottsági tagok többször ülést tartottak, a költségvetést megtárgyalták s kis módosításokkal jóváhagyták. Jelentésüket tegnap terjesztették be a városi tanáshoz.

— **Kinevezés.** Hatvani József ref. népiszkolai tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreceni államilag segélyezett népiszkolához rendes tanítóul nevezte ki. Hat-

vani József igen lelkes tagja a debreceni függetlenségi pártnak is.

— **A munkáskert-egyesület igazgatóválasztmánya** tegnap délután ülést tartott a kereskedő társulat titkári hivatalában Szántó Győző elnöke alatt, aki bejelentette, hogy a Petőfi-telep kerítettési munkái már megkezdettek s az újrafelmérések is folyamatban vannak a telepen. Jelezte a nagy érdeklődést, mely a jövő évi bérletek iránt már is megindult. Jelzi, hogy az első év sikere kielégítő volt s az intézmény jövőjére igen biztató ténnyet. Példaképpen ismerteti két „Déliab“ telepi bérlő elért eredményét. Az egyik mezőgazdaságilag művelte kertjét. Fízett 736 korona bért, kiadott 2 koronát burgonyára, 220 koronát munkáltatásra, 038 koronát különféle egyéb vetőmagra, tehát összesen 1394 koronát. Ezzel szemben bevett nyári burgonyáért 720 K., téli burgonyáért 40 koronát, tengeriért 7 koronát, szár, csutkáért, tökért stb. 560 koronát, tehát összesen 5980 koronát. Egy másik, Kerékygártó András és neje belterjes kerti gazdaságot folytatott. Ültetett: kalarábét, káposztát, paradicsomot, sárgarépát, petrezselmet, vörös- és foghagymát, retek, céklát, babot, mákot stb. és virágot. Különböző veteményekért bevett 30 koronát, mákért 8 koronát, burgonyáért 21 k., babért, korai tengeriért 24 k és virágért 20 k.-t. Összesen 130 koronát. Ezzel szemben kiadás volt 576 kor. bér és 4 kor. vetőmag. Földjét a család maga munkálta. Ez, sőt ennél fokozottabb eredmény minden bérlőre egyaránt vár. Az egyesület öntözési alkalomról és oktatásról is fog már a jövő évben gondoskodni, sőt egy mintakerészetet fog felállítani.

— **A Szabolcska keresztlányja férjhez megy.** A Kossuth-utcai régi Kis Pipában 20 évvel ezelőtt sarjadt egy szép virág-szál. Szőke hajú, kékszemű kis lányka. — Azóta már nagy leánnyá serdült a népszerű Kemény János debreceni vendéglős „komának“ a kis leánya. — A kis leányból nagy leány lett. A nagy leányból pedig menyasszony, azaz hétfőn már asszonyka. Mert a szép és kedves Kemény Ilonával ekkor tartja meg polgári, mint egyházi esküvőjét Tolnay Lajos végzett jogász, aki most gyakornok a debreceni pénzügyigazgatóság kebelében. — E kedves fiatal leánykának Szabolcska Mihály, az azóta országosan elismert kiváló magyar költő a keresztapja, — a temesvári költő-pap. Az akkori hangos aranyfiatalágának nyakára nőttek a lányok. Ime férjhez megy a Szabolcska Mihály keresztlányja is. Boldogság kísérje jövő élte útján a kékszemű, lenhaju, kedves kis Ilonkát.

— **Rákosi Viktor Debrecenben.** Rákosi Viktor író, a hajdunánási választókerület országgyűlési képviselője szombat este nejjével együtt Debrecenbe érkezett. Rákosi Viktor résztvesz a vármegyei függetlenségi pártnak ma délelőtt tartandó gyűlésén is. A déli vonattal pedig Nánásra utaznak.

— **A Pap Zoltán gyászja.** Dr. Pap Zoltán országgyűlési képviselőt, a tiszalóki választókerület képviselőjét, az „Egyetértés“ főszerkesztőjét családi gyászal sujtotta a halála. A hozzánk érkezett gyászlevelében azt jelenti dr. Pap Zoltán, hogy testvére, tyuskai Pap Jenő „siratva élete delén“ letört, 43 éves korában meghalt. Tyuskai Pap Jenőt folyó hó 18-án, délután 3 órakor temették el a kerepesi-uti temetőbe. — Testvérén, az írón kívül édesanyja, felesége, továbbá a rozsnói és borsodi Horváth-család gyászolják a korán elhunyt ifjú férfit. Pap Zoltán barátunk és kiváló dolgozótársunk gyászában igaz részvétellel osztozunk mi is.

— **Az ivlámpák kicserélése.** Mint-hogy nagyon sok panasz merült fel amiatt, hogy az utcai ivlámpák nagyon gyér világosságot terjesztenek, a tanács s ennek utána a közgyűlés elhatározta a lámpák kicserélését. A próbálampák fényesen beváltak s most a teljes kicserélésre kerül a sor. Minthogy azonban ez tetemes költséggel jár, a tanács

Menyasszonyi ékszerek ===== pazar választékban, legolcsóbban =====
Lőfkovits Arthur és T
szégnél, DEBRECEN, Piac-utca 38

ezen összeg megszavazását a közgyűlés elé viszi. Az eddigi ivlámpák tehát még sokáig maradnak, ameddig tudniillik a közgyűlés határozatát a miniszter jóvá nem hagyja.

— **Az utszólóról.** Valahol a falun de bájos is ilyenkor a felhők közül kacintgató új holdvilág. Sugarából ezüst fátyolt szövöget a méla holdvilág kisasszony...

Valahol a falun megfogadták, hogy mikor a fogyó holdnak újra megtelik, újra mosolygóssá kerekedik a hamvas, kövéres kisasszony arca, el-el nézik a holdvilágot. S gondolni fognak arra, azokra, akik, akik szürke városban robotolják napjaikat, éjjeleiket.

Valahol a falun, bezzeg, de másként is süt! De másként is mosolyog a holdvilág, a hamvas, tejfehér arcu holdvilág kisasszony azokra, akik még hisznek az újhold varázslatos erejében.

Valahol a falun nem itókás emberek durva hangjától, kötekvéséitől zajlik az éjszaka...

Valahol a falun asszonyka, lányok, dali szavu lányok üldögélnek a hold sugáritól ezüst csipkés fényvel, csillámokkal beragyogott lugas alatt. Kedves hangon nótát dudolgatnak. A hűsöges kutya lábaeskájukhoz fekszik... Valahol a falun egy asszonyka, meg azok a sugár lányok kedves nótát dudolgatnak ilyenkor és amint azt megfogadták, nézik a holdvilágot! Valjon nézik-e?

— **Városi takarékpénztár.** A városi takarékpénztár szervezői 1910 január elsejére tervezték az intézet megnyitását. Ebből bajosan lesz valami, miután az alapítást jóváhagyó kormányhatósági rendelet késik. A városi tanács — hírszerint — legközelebb sürgető feliratot intéz a miniszterhez a jóváhagyás beküldése iránt.

— **A tankötelesek ellenőrzése.** Az iskolákba való beiratkozások már jórészt bevégeztek. A hatóság már megkezdte a tankötelesek ellenőrzését s a rendőrség segítségével megindult a vizsgálat aziránt, hogy mely tankötelesek kerültek ki az iskolába való beiratkozást. — A be nem iratkozott tankötelesek szüleit figyelmeztetjük, hogy szigorú büntetést kapnak ebbeli hanyagságukért és pedig egytől — nyolc koronáig terjedő pénz, vagy közmunkára átváltoztatható büntetést. Ha ezen eset sem segítene a helyzeten, akkor a tanköteles mellégyámot rendelnek, aki a megfelelő iskolázatásról gondoskodni fog.

— **Debreceni vendéglősök, kávéosok Budapesten.** Holnap, hétfőn kezdődik az országos vendéglős kongresszus Budapesten, amelyen a debreceni szakipartársulat 21 taggal képviselteti magát Hauer Bertalan vezetésével. A debreceniek nagy érdeklődése indokolt is, miután a kongresszusnak sok igen fontos tárgya lesz, ezek közt az új bortörvény, az italmérési törvény revíziója, a szakoktatás ügye stb. A holnap délelőtti feltizenegy óras vonattal utaznak a kongresszusra Debrecenből

Hauer Bertalan elnök, Markus Jenő iskolaigazgató, dr. Weinberger Sándor ügyész, Szathmáry Zoltán titkár, Polster Adolf iskolaigazgató, Németh András, Erős Jakab, Lókody Sándor, Kemény János, Fürst Béla, Saff János, Horváth Lajos, Gömöri Lipót, Szermerka Ödön, Augurt Antal, Imre János, Szathmáry József stb. A kongresszus debreceni tagjai szerdán érkeznek vissza.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten az állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek: Rostás József Novajovszky Rózával, Nagy András Nagy Erzsébettel, Szabó József Lakatos Juliánnával, Wehinesak István Suba Annával, Kaposos Mihály Leczko Erzsébettel, Lengyel Sándor Szolnoki Sárával.

— **Husszállító kocsik vizsgálata.** Már megemlékeztünk arról, hogy a mezőrendőrkapitány intézkedése folytán a városi kir. állatorvos és egy rendőr állandóan napnap után vizsgálja a mézszársekeket és hentes üzleteket. Most arról is értesülünk, hogy e hó 22 és 23-án délelőtt 12 órakor a Hatvan-utca végén levő piactéren mézszárosok és hentesek husszállító kocsiait és hústakaróit is vizsgálat tárgyává teszi a kapitány. Ez üdvös intézkedés, mert tudunkkal ilyen vizsgálat még nem volt városunkban.

— **Uj tejcsarnok.** Bethlen-utca 12. alatt gróf Károlyi Kláramajori tejjgazdaság kezelőségének tejcsarnoka, mint higiénikus tejtermelő intézet üzemét f. évi október 1-én nyitja meg. Ott kapható lesz egész nap kitűnő minőségű, tisztán kezelt uradalmi teljes tej, la. tea vaj, habtejszín, kávétejszín, tejföl, túró, főlőzött tej és mindenféle különlegességeket minden mennyiségben. Viszont-élárúsítónak és nagyban vásárlóknak kedvezményes árak. Házhozzállításokat elvállalunk. Szétküldésre előjegyzések d. e. 9, d. u. 3 óráig eszközöltetnek. Tejkihordásra asszonyok vagy lányok felvétetnek. Jelenkezni lehet d. u. 2—3 óráig. Mi nem versenyezzünk az árakkal, hanem az áru minőségével, amely fényesen igazolja e nagynevű uradalom származását.

— **A Kálmán fia.** A Varga-utca egy barna arcú, sötétkeék szemű, kedves kis diágyermek került előbünk.

— Ez meg a Kálmán fia! — mutatták be az ismerősök.

Az arcáról, a kedves szeméről mindjárt fel lehetett ismerni az apját, a boldogult Magyar Kálmán híres debreceni primásnak nyílt vonásait, álmodozó szelid tekintetét.

A fiúcska tényleg a Kálmán fia volt. Most is diákja az öreg kollegiumnak. Érdekes a felemlítésre, hogy Magyar Kálmán halálos ágyán meghagyta, miszerint feltétlenül járassak végig a főgimnáziumi osztályokat a fiával. S a család híven teljesíti az immár halott apának utolsó kívánságát. A Kálmán fia jeles diák a kollegiumban. Szeretik a tanárai a kitűnő diákot, aki azért a zene iránt is mély érzéssel viseltetik...

Kálmán primás pedig fentről, valahonét a felhők feletti birodalomból, oldalán a legelső hegedűs Szent Dávid királynak tépett huru hegedűjével kezében, mosolygó arccal, szelid n sugárzó tekintettel tekint alá az ő okos, igyekvő, kitűnő diák fiúcskájára.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávid-házy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Képkirakatok.** Letzter József fényképész Piac-utcai műtermének nagy kirakatai ujtás alatt állanak, a közönség által oly szívesen felkeresett kiállítási helyet sztalos kalapács lármája és a mázoló festékjének terpentín szaga közepette öltöztetik új mezbe. A nyár folyamán Letzter József által készített érdekesebbnél-érdekesebb pillanatfelvételek iránt még ma is a legnagyobb érdeklődés nyilvánul a most hazatérő közönség körében és naponta számosan keresik fel a műtermet, hogy a képeket láthassák. Ez indította Letzter Józsefet arra, hogy új kirakatainak elkészültéig, a nyári pillanat fényképek csoportozatait más üzlethelyiségek kirakataiban állítsa ki közszemlére. A Tiszapolgár és Tiszafüreden készített honvédszársági nagy usztató gyakorlatok momentképei, melyeken az itteni honvédszázred tisztái kara és legénysége szerepel Fekete Jakab uri divat üzletének kirakataiban a Kistemplom mellett, naponként váltakozó sorozatokban látható. Mária Terézia bajor trónörökösne és négy leányáról készült, nem kevésbé érdekes képek, amelyek a fejedelmi vendégeket a hortobágyi kirándulás momentumában ábrázolják Frank Testvérek uri divat üzletének kirakataiban, Szent-Anna-és Piac-utca sarok, szintén naponként váltakozó sorozatokban láthatók. A fényképek számokkal vannak ellátva és a szám megjelölése mellett megrendelhetők a kiállított üzletekben.

— **Egy műiparos balesete.** Néhány héttel ezelőtt súlyos baleset érte, amint az az ujságban is meg volt írva, a városszerte ösmert becsült széptehetségű műiparos mestert, Besseney Gyula műasztalos mestert. A Kölcsey-utcai műhelytelepén egyik gépje elkapta, összeroncsolta jobb kezének a hüvelyk ujját. — Az ujját le kellett vágni! Mint értesülünk, ma már teljesen megjavult a derék fiatal műiparosnak az állapota. Minden veszedelmen túl van.

— **Veres Tóni a híres cigányprimás** tegnap hazaérkezett Félis-fürdőről, ahol a nyári szezonban közkedveltségnek örvendett s ma este kezdi meg szereplését a „Magyar király” kávéházban.

— **Szegény állam, vízzel főz.** A debrecen—füzesabonyi vasút igazgatósága kérte a Máv.-ot, hogy arra való tekintettel, hogy a vegyesvonatoknál a teherforgalom lebonyolítása nagyfokú késéseket okoz, létesítsen külön személy- és külön teherjáratokat. Az államvasutak igazgatósága azzal felelt, hogy nem teljesítheti a kérelmet, mert nincsenek hozzá mozdonyai. A bajon azonban segíteni akar oly módon, hogy az egyes állomásoknál meghosszabbítja a vonat várakozási idejét s így a késések el lesznek kerülve. A társaság azonban nem elégedett meg ezzel a sovány kielégítéssel, hanem Hajdúvármegyéhez fordult pártfogásért. A vármegye állandó választmányja a megyei utazó közönség érdekeire való tekintettel magáévá tette a kérelmet s feliratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez a különvonatok megadása iránt.

— **Uj jegyepárok.** Az elmúlt héten az állami anyakönyvi hivatalban a következő eljegyzéseket jelentették be: Gyarmati Lajos Fekete Máriával, Doró János Berec Zsuzsával, Barna Mihály Balázs Eszterrel, Szabó Márta Szász Zsófiával, Argyelán József László Piroskával, Medgyesi István Greizinger Gizellával, Nagy Imre Szabó Má-

Tisztelettel értesitem az előkelő hölgyközönséget, hogy a párisi elsőrangú cégektől beszerzett őszi és téli modellekkel, melyek salonomban rendelkezésére állanak, megérkeztem.

VANGER SÁNDOR

női divatsalon, Batthyányi utca 1

riával, Molnár György Fülöp Eszterrel, Clement Pál Pótorán Stefániával, Bornyász Pál Péter Erzsébettel.

— **Budapest világváros.** Fővárosunk már kezdi a nyugati metropolisokat megközelíteni automobil forgalmával, de az automobilok iránt érdeklődő közönségnek még eddig nem volt alkalma a modern technika e legfényesebb alkotásait részletről-részletre közvetlenül tanulmányozni, kivéve időként a városligeti iparesernokban rendezni szokott kiállításokon, melyeken természetesen a kiállított tárgyakhoz nyulni tilos. Tehát nemcsak fővárosunkat viszi egy lépéssel előre, hanem a nagyközönség érdekeit is szolgálja a Westinghouse Magyar Autoforgalmi R. T. mely IV., Kigyó-tér 1. (Király-palota) alatti pazar helyiségében állandó kiállítást tart fenn az aradi gyárban gyártott Westinghouse tura-kocsikból. E kiállítástól látható mire képes a mérnöki invencióval párosult precíz gyártás és a fenti részvénytársaság igazgatói és szakemberei cseppet sem fukarok szakszerű magyarázatokban, melyek után a laikus, érdeklődő egész más képet alkot magának az automobilokról, mint az azelőtt. A Westinghouse Magyar Autoforgalmi R. T. egyúttal megnyitotta IX., Páva-utca 10-12 alatt minden tekintetben modern gasago és javító műhelyét, melyben elv gyanánt a „fair“ eljárást tüzte ki maga elé.

— **Öngyilkossági kísérlet a koresmában.** Kádár József 21 éves pékségéd ma délután Szabó Bálintné Kótmalom utcai koresmájában marólugot ivott. — A mérget italba vette és így nem okozott az életunt embernél olyan súlyos belső sérüléseket. Az életuntat a mentők szállították be a kózkórházba, ahol Szécs Lajos rendőrbiztos kihallgatta. Öngyilkosságának okául életuantságát emlegette.

— **A város jog- és pénzügyi bizottsága** folyó hó 21-én, kedden délután három órakor ülést tart, amelyen a közgyűlésre kerülő tárgyakat látják el javaslattal.

— **Borzalmas rugás.** Tegnap délután könnyen végzetessé válható baleset történt a Beresényi-utcán. Kovács Józsefné 64 éves asszony a Szász Lajos-féle hentes üzletbe ment és onnan különféle hentes árukat akart elvinni anélkül, hogy fizetett volna értük. A hentesnek Lajos nevű fia észrevette a dolgot és úgy mellbe rugta, hogy eszméletlenül esett össze. Kovács Józsefnét a mentők dr. Varga Emil orvoshoz szállították, ki konstátálta, hogy az asszony a rugástól belső vérzést kapott, ami esetleg halálát okozhatja. A szerencsétlent a kózkórházba szállították.

— **Az öngyilkos leány.** Megirtuk, hogy Rózsa Anna bonne a Sesta-kerben öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. Az öngyilkosságról értesítették az életunt leány Tiszafüreden lakó szüleit. Edes atyja, valamint fivére tegnap Debrecenbe érkeztek és hatósági engedéllyel Rózsa Anna holttestét kocsin Tiszafüredre szállították. Ott fogják eltemetni.

— **Uj cukorka-üzlet.** Mindenfelé fel-tünést és általános érdeklődést kelt az első debreceni gőzcukorkagyárnak a Tisza-palotában pár nap előtt megnyitott cukorka-üzlete. Az üzlet modern, izléses, pazar berendezése a gyár vezetőségének csak díszére válik. Az új cukorka üzlet a magyar iparnak diadalmát is jelenti, mert aki betekint a szép üzletbe, meggyőződhet arról, hogy méltó a pártolásra, mert a kiállított s valóban bámulatos olcsó áron megszerezhető kiválóan finom és izletes cukorkák nemesak hogy az ár, de minőség tekintetében is kiállják a versenyt a külföldről behozott s a debreceni kereskedők által is forgalomba hozott drága cukorkákkal. A közönségnek legmelegebben ajánljuk a szép cukorka-üzlet megtekintését.

— **Külföldi vélemény.** A Budapesten megtartott orvosi világ kongresszus külföldi tagjait többek között az is kellemesen lepte

meg, hogy a Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kivitelei r.-t. őket kivétel nélkül itt tartózkodásuk alatt díjtalanul látta el híres erdélyi ásványvizeivel. A világhírű orvosok nem győzték főleg a Borhegyi, Borszói, Előpatoki és Sztojcai ásványvizek kiválóságát hangoztatni. Kítség, a világhírű japán orvos különösen a Sztojcai lugos, sós vizet oly páratlan gyógyhatásának nevezte, hogy igéretet tett arra nézve, hogy lehetővé teszi annak Japánba való állandó kivitelét.

— **Sok évi megfigyelés.** Einöszési gyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitz porok“ bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítő és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szótküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész es. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A v. déki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Veszedelemes játék.** A debreceni kózkórházba tegnap délután beszállították Donán Ferenc három éves egyeki fiúcskát, akinek jobb lába eltört. — A kis fiú péntek délután szülei háza udvarán játszadozott, miközben egy kivágott vastag akáca lábára zúnant és eltörte.

— **Olcsó husnak hig a leve,** mondja a magyar közmondás, lehet, hogy ez a közmondás fennáll a husról, de nem a „Hunniá“ fényképészeti és festészeti műteremre, Csapó-utca 1. Piac-utca sarok, hol olcsó fényképek és levelező lapok készülnek, de ezek szépek és tartósak, mert jó anyagból, jó fényképész készíti őket.

— **Gőzcukorka gyár** cukorka üzlete vasárnap is egésznap nyitva van.

— **Könyvelő** több évi nyakorlattal, ki az egyszerű könyvitelben és önálló magyar levelezésben teljesen jártas, magyar levelező stenogramot jól ír, írógépen biztosan és gyorsan dolgozik, nagyobb villamosági vállalatnál azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Deák Gábor ref. 21 éves, Róna Anna ref. 22 éves, Balogh Iván ref. 50 éves, Gáli Mihályné ref. 47 éves, Balla István ref. 3 hónapos, Szabó Erzsébet ref. 12 hónapos, Uveges g. kath. 6 óra.

— **Letzer József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermében** egy tanuló állás megüresedett, amelyre felhívjuk a gondos szülők figyelmét. Jelentkezhetni a műteremben.

— **Antidol** fejfájás és nátha ellen a legjobb gyógyszer. Kapható minden gyógyszer-tárban. Ara 60 fillér.

— **Lapkihordók fix fizetésre, rikkancsok magas jutalékra felvételnek** lapunk kiadóhivatalába gróf Degenfeld-ter 2. sz. I. em.

— **Egy nagyszabású magyar vállalat.** Az országosan ismert „Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kivitelei részvénytársaság“, amely csak az elmúlt évben alapított a hírneves erdélyi ásványvizek terjesztése céljából, oly nagy és üdvös arányokban fejlődik, hogy az eredetileg igen szerényen megállapított részvény-tőkének felemelése már a közel jövőben szükségessé fog válni. Mielőtt azonban a tőkefelemeléshez fogtak volna, kiegészítették az igazgatóságot folyó hó 4-én megtartott rendkívüli közgyűlésen. Egyhangulag beválasztotta gróf Szapáry Pált elnökké, dr. Reiner Ignác miniszteri tanácsost, Krausz L. Pál igazgatót, dr. Bauer Lajos főorvost, Herzmann Jenő nagykereskedőt igazgatósági tagokká és Radó Elek bankigazgatót vezérigazgatóvá. Ez a közgazdasági életünkben fényes névsor biztosíték

arra, hogy a vállalat üdvös működést fog kifejteni a magyar ásványvizek terjesztése érdekében.

— **Lapunk minden előfizetője ingyen** kapja az országos hírű, pontos címtárral ellátott Debreceni Képes Kalandáriomot. Előfizetési díj egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

— **Iskola-táskák a legnagyobb választékban** kapható Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4.

ELADÓ MUST

cirka 200 hektoliter. Nagydobosi (Szatmár-megyel) termés. Cim a kiadóhivatalban.

— **Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejdíszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.**

A debreceni függetlenségi és 48-as párt Nagyválasztmánya f. hó 19-én, vasárnap délután fél 4 órakor a függetlenségi kör helyiségében ülést tart, melyre a t. tag urakat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgy: az intézőbizottság által elfogadott új szervezeti szabályzatnak előterjesztése.

SZÍNHÁZ.

* **A színházi bérletek** kiváltását folytatták szombaton is. Ez nap folyamán a következők váltották ki bérleteiket: — Szathmáry Mihály (tám), Kenyeres Károly (páholy), Lehmann László (tám), Özv. Jármay Elekné (páholy), Feierstein Mór (tám), Molnár Lukács (tám), Özv. Boross Gyuláné (tám), Csanak János (páholy), Erber Dezső (tám), Hajós Mór (tám), Moskovics Adolf (tám), Dr. Leitner Adolf (tám), Özv. Kaszanyitzky Endréné (páholy), Kardos László (páholy), Nagy Jakab (páholy), Bechert Manó (páholy), Kerekes Géza (páholy), Debreceni Lajos (tám), Hatvani József (tám), Komlóssy Dezső (páholy), Szabó István, Sz. Nagy Lajos (páholy), Hevessy Gyula (tám), Gebauer Károly (tám), Özv. Veres Lászlóné (páholy), Özv. Brunner Edéné (páholy), Konez Lajos (tám), Áron Miksa (tám), Fürst Ödön (tám), Szántó Győző (páholy), Ungár Jenő (tám), Dr. Magyar Si-

A tanuló ifjuság

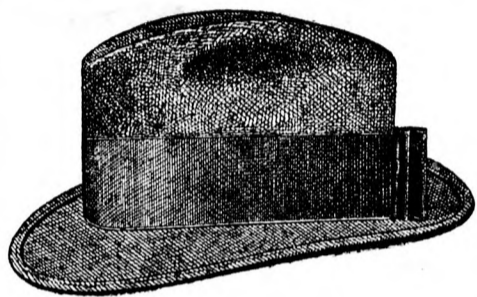
részére kitűnő szerkezetű zseborák, pontosan szabályozva, jótállással kaphatók, valamint javítások legjobban, gyorsan és pontosan készülnek

Kurián Gyula
órás, Debrecen, Piac-u. 42.

mon (tám), Hajnal Dezső (tám), Szendrő Sándor (páholy), Dr. Gajzágó Béla (páholy), Özv. Deutsch Albertné (páholy), Kálmán Lajos (Páholy), Németh Dezső (támlásszék), Rosinger József (támlásszék), Török Péter (páholy) Hollaender Adolf (támlásszék), Kósa Endréné (támlásszék), Kandel Ferenc (támlásszék), Mandel Jenő (támlásszék), Markovics Ilona (támlásszék).

— Bródy Sándor Debrecenben. Mint már jelentettük is Zilahy Gyula szinigazgató a f. hó 28-án, az „ORLE.” debreceni gyülekezése alkalmából rendezett dísz-előadáson a zseniális Bródy Sándor külföldi sikereket aratott darabját: „A tanítónőt” fogja előadni. Az írónak fia Bródy Sándortól úgy értesülünk, hogy ezen előadásra apja is lefog jönni. Bizonyosan szívesen látott vendége lesz a debreceni közönségnek.

KALAP

különlegességek
4 koronától 10 koronáig
LENGYELNÉL

Piac-utca 43.

TÁVIRATOK.

Wekerle bécsi utja.

Budapest, szeptember 18. Wekerle Sándor miniszterelnököt Bécsben ma délután felkereste Daruváry, a kabinetiroda főnöke s hír szerint a hétfői audienciára vonatkozó meghívót kézbesítette neki. Wekerle ma este visszautazott Budapestre, hova reggel érkezik meg. Hétfőn ismét Bécsbe utazik s a királyi audiencián ugyanaznap megjelenik. A miniszterelnök szerdáiig Bécsben marad, mert Bettmann Holveg, az új németbirodalmi kancellár bemutatkozásánál s a tiszteletére rendezett ünnepségeken a magyar kormányt képviseli.

A hadügyi költségek redukálása.

Bécs, szeptember 18. A mai tanácskozásokon a hadi tengerészet költségvetését 29 millió koronával redukálták.

Az aradi Kossuth-ünnep.

Arad, szeptember 18. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök leiratban tudatta a város polgármesterével, hogy a Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyén a kormányt Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter fogja képviselni. A városi tanács és a rendezőbizottságok mai ülésükön véglegesen megállapították az ünnepély programját. Kossuth Ferenc érkezésénél hivatalos fogadtatás nem lesz. A miniszter — ki szombaton délután 4 órakor érkezik — Varjassy polgármester várja a pályaudvaron. A rendezők szombaton

déltől állandóan a vasutnál tartózkodnak, hogy az érkező vendégeket azonnal szállásukra vezessék és kalauzolják a városban. A rendezők tisztét tanárok és hivatalnokok vállalták magukra. Vasárnap reggel fél kilenc órakor gyülekeznek a Szabadság-téren, ahonnan a József főherceg-uton vonulnak a szoborhoz. Az ünnepély 10 órakor kezdődik és délig tart. Bankett egyáltalán nem lesz. Délután 3 órakor a szociálisták tartanak népgyűlést. Délben az alföldi függetlenségi párt a városházán nagygyűlést tart. E gyűlésen Justh Gyula, a képviselőház elnöke nem vesz részt, azonban a képviselők fognak a házelnöknel tisztelegni, mely alkalommal Justh Gyula valószínűleg hosszasan fog nyilatkozni.

Meggyalázták a király szobrát.

Budapest, szeptember 18. Ismeretlen tettesek az éjjel meggyalázták a királynak a Ludovika-akadémia udvarkertjében levő mell-szobrát. A szobor nyakára kötelet kötöttek, melyet csak reggel vették észre, amelyet azonnal eltávolítottak. Az esetet félhivatalosan megcáfolják, de valószínűleg csak a lojalitás szempontjából.

Bécsi valótlanágok.

Budapest, szeptember 18. Több bécsi lap azt írta, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter az aradi Kossuth-szobor leleplezésén politikai nyilatkozatokat fog tenni. Ezt ma félhivatalosan a leghatározottabban megcáfolják és kijelentik, hogy Kossuth Ferenc az ünnepségen politikai nyilatkozatokat nem tesz.

A csepel-szigeti robbanás.

Budapest, szeptember 18. A Csepel-szigeti robbanás ügyében ma tartották meg a szakértői szemlét. A szakértők teljesen rehabilitálták a tulajdonost, amennyiben megállapították, hogy gondatlanság egyáltalában nem történt.

Öngyilkosság Debrecen—Budapesti vonalon.

Budapest, szeptember 17. A Debrecen—Szolnok—Budapesti vasuti vonalon ma délelőtt Szolnok közelében öngyilkosságot követett el Kaufmann Emil berlini kereskedő, ki borotvával a nyakát felvágta. Az eset a vonaton óriási riadalmat okozott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A honvéd-utcai gyilkosság.

A honvéd-utcai gyilkosság-ügye most már az ügyészséget és a vizsgáló bíróságot foglalkoztatja. Gáthy Bálint kir. ügyész szándékos ember ölés büntette címén indítványozta a vizsgálóbíróságnak a gyilkos Olajos Károly ellen a vizsgálatot. Olajos Károly tegnap este 6 órától kezdve fogja az ügyészségi fogháznak. — Erős felügyelet mellett külön cellában helyezték el. Ma délután 5 órakor maga elé vezette Tóby István vizsgálóbíró és kihallgatta. A kihallgatás csaknem egy órahosszáig tartott. Olajos teljes beismerésben van. A vizsgálóbíró előtt tett vallomása teljesen meggyezik azzal, amit a rendőrség előtt vallott. A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. A legyilkolt fiatallembert, Deák Gábort ma temetik.

Az összes tanítézetekben szükséges legújabb kiadásu

iskolakönyvek

mindenféle papír, író- és rajzszerek legolcsóbban kaphatók

Csáthy Ferencznel

Debreczen legrégibb könyvkereskedésében
DEBRECZEN,
Egyháztér 2. szám.

ISKOLÁS FIUK

és leányok részére olcsó, szabott áron beszerezhetők:

Kész fehérneműek, ingek, lábravalók, harisnyák, zsebkezdők.

Paplanok, matrácok, ágylepedők, flaneltakarók.

Fiuknak Brassói posztók,

Leányoknak intézeti sötétkéek
gyapju Cheviot ruhaszövetek és hozzávalók

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. l.

Alapított 1842. évben.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszköz

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

6548—1909. szám.

Gabonaszállítási hirdetés.

A máramaroszi m. kir. erdőigazgatóság magtárai részére szállítandó gabonaneműek biztosítása céljából 1909. október hó 18-án d. e. 10 órakor az erdőigazgatóság hivatalos helyiségében írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A tárgyaláson részt venni óhajtok felhivatnak, hogy az egy kor. bélyeggel ellátott és 5000 (ötezer) korona készpénz, avagy állami értékpapír bántapénzzel felszerelt írásbeli ajánlataikat a versenytárgyalás napjának délelőtti 10 órájáig az alólírt erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

A szállítandó gabona mennyiség a következő:

A bocsközi magtárba	120 q buza,	140 q rozs
A rahói	185 " "	690 " "
A körösmezői	185 " "	640 " "
A felsővisői	300 " "	1150 " "
Összesen	790 q buza,	2620 q rozs

Az árlejtési és szállítási feltételek az alólírt erdőigazgatóságnál, a bustyaházi m. kir. erdőhivatalnál, a bocsközi faraktárgondnokságnál, a rahói, mezőháti és visői erdőgondnokságoknál nemkülönbén a nagykarolyi, debreceni és beregszászi m. kir. pénzügyigazgatóságoknál tekinthetők meg.

Az árlejtési feltételekbe ütköző, avagy a későn érkező és az utóajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

M. kir. erdőigazgatóság.

Ha akar olcsón vásárolni, el ne mulassza megtekinteni

a

Budapesti Korona Áruház

diszmu, játék, gyermekkocsi, kézi-táskák, üveg, porcellán,
kinaezüst, háztartási cikkek raktárát,

teljesen modernül berendezve.

Piacz-utca 19. szám,

a Bika-kávéház mellett.

Iskola-táska vászonból vagy lakból 20 krajczár.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szabadalm. kelme és szőrme-
festő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37.

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse **SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeld-tér 8. szám** vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszító és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végárak, szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését. **Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérenműek mosását is.** A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

PRELOVSZKY ANDRÁS

elsőrangú katonai és polgári szabó fizlete bel- és külföldi szövetek valamint hadi felszerelési cikkek nagy választékú raktára

Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar-, disz- és viselő ruhákat papi reverendákat, palástokat és fovegeket a legjutányosabb árak mellett készítenek.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egyéves önkéntesek

szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségért valamint előírás szerinti elkészítésért felelőséget vállalok.

Annyagokkal és felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Vászon, Fehérenmű,

Asztalnmű,

Ágynemű,

Zsebkendő,

Harisnya

Menyasszonyi kelengyék

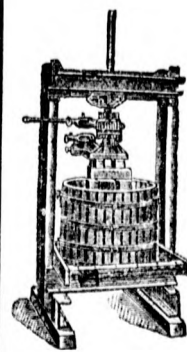

Donogán
és Somossy
cégnél

Debreczen,
Kistemplombazár.

URSUS

a legtokéletebb rendszerű
BORSAJTÓ

a 3-ik erőátvitellel felül-
mulja minden más szerke-
zetű sajtó nyomóképességét,
ACZEL esavar és keret-
szerkezettel, a must vas-
részekkel nem érintkezik,
mialtal a bor megfeketedé-
sét kizárja, a törköly egy-
darabban kivehető.

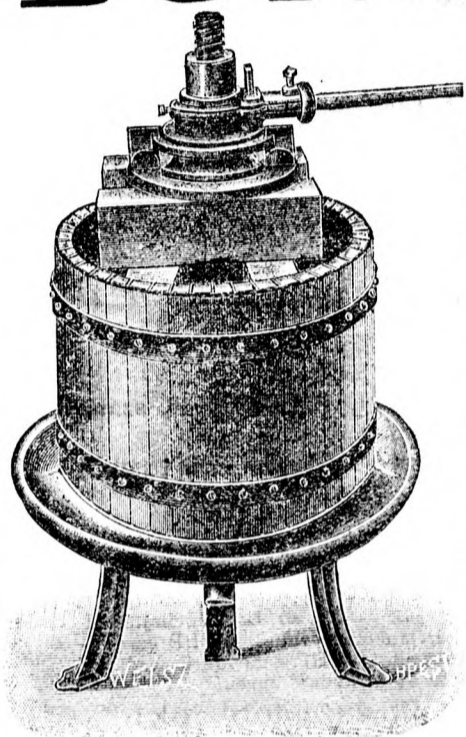
Képes árlap pinczefelsze-
relési cikkekről és borsaj-
tókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen.

URSUS

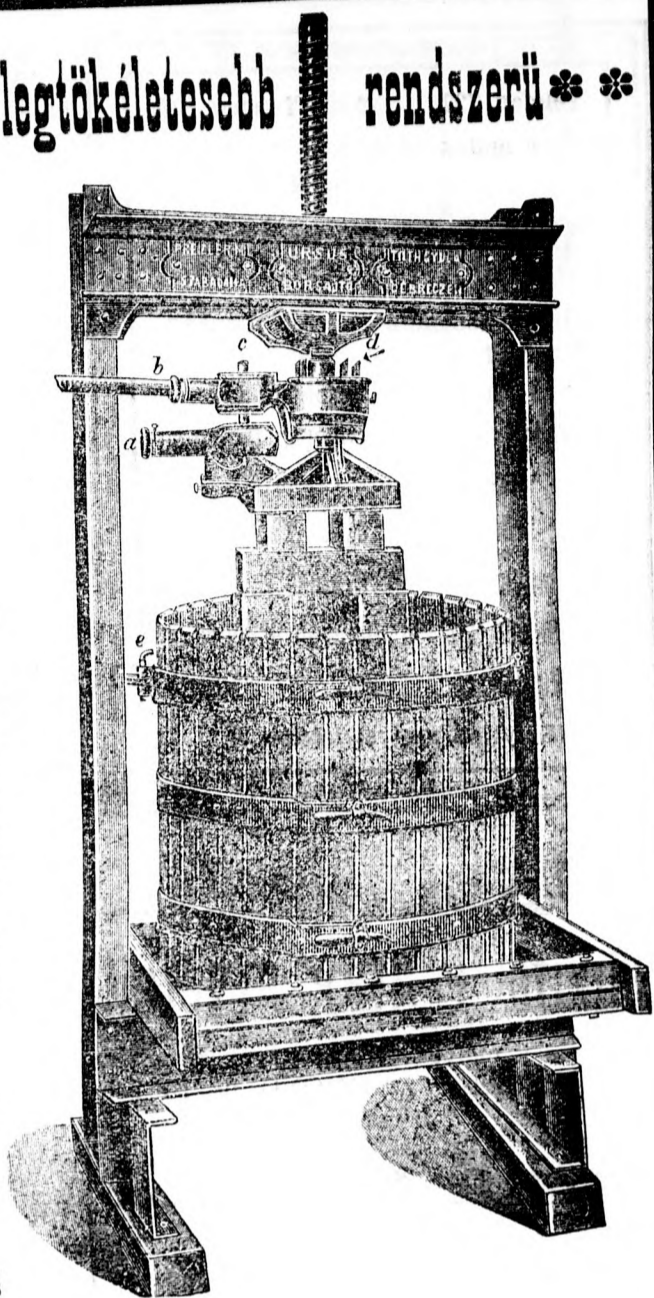
BORSAJTÓ,

a legtökéletesebb rendszerű**

a 3-ik erőáttétellel felülmúlja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét, **ACÉL** csavar- és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egy darabban kivehető.

Képes árlap pincefelszerelési cikkekről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

Folytonégő kályhák

felülmulhatatlan fűtőképességgel, tüzelő ür tüzmentes anyagból, legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás, kis helyet foglal el.

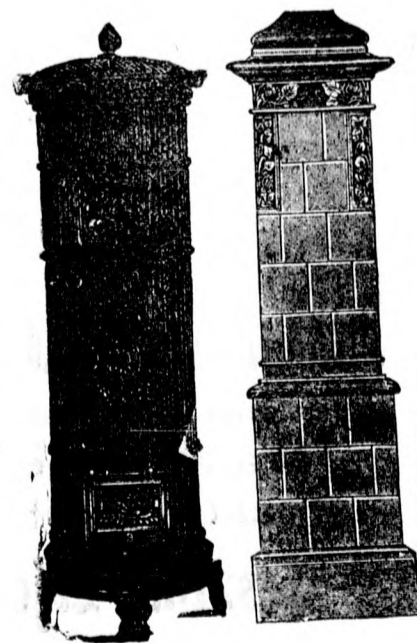
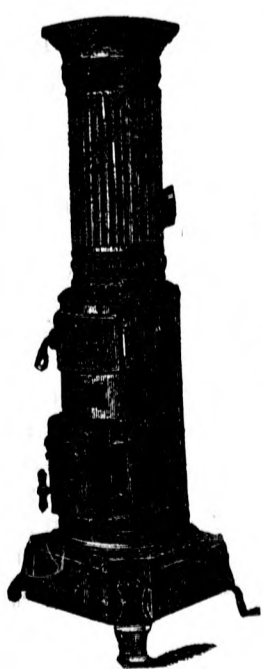
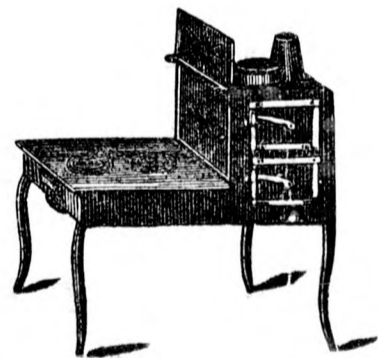
Berakott- és bádog takaréktűzhelyek.

← Árlap ingyen bérmentve. →

TÓTH GYULA

vasnagykereskedő

DEBRECZEN.

Telefon 727. * Telefon 727.

Ne mulassza el a jó alkalmat
és keresse fel**MOLNÁR TESTVÉREK**electro-technikai üzletét (Egyház-
tér 3., Nagytemplommal szemben),
hol a legtökéletesebbEredeti „Angyal” védjegyű Gramofon
25 forintért kapható.

Varrógép, kerékpár raktár.

Villanycsengők bevezetése és évi jó-
karban tartása legjutányosabban.

* Pontos és figyelmes kiszolgálás. *

Helyi és megyei telefon 727.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA**APTAMÁSI**

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vese-hólyag és
bélbántalmaknál vala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.**HIRDETÉSEK**fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.**Villamos világítást**lakások, üzletek és egyéb helyisé-
gek részére, malmok, gyá ak, kas-
télyok saját fizemű berendezéseket,
dynamo-motor szellőztető, telefon,
szobacsengő berendezéseket hely-
ben és vidéken a legnagyobb szak-
értelemmel szavatosság mellett**Fazekas Imre**készít DEBRECZEN, Plac-u. 77.
Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-
ram lámpa gyári raktára. Leg-
olcsóbb bevásárlási forrás.**Tüzifa raktár átvétel!**Értesitem a mélyen tisztelt vevőközönséget,
hogy SZEGÁLL ZSIGMOND ur 25 éve
fennálló**tüzifa raktárát**

átvettem.

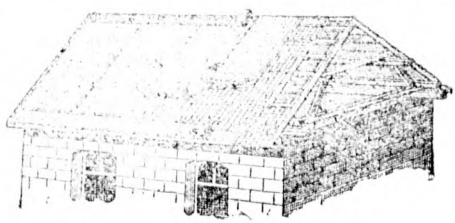
Midőn ígérem, hogy a t. vevőközönséget
kitünő, elsőrendű tüzfával a legpontosabban
és legjutányosabb árban fogom kiszolgálni,
kérem, hogy bizalmukkal megajándékozni
szíveskedjenek. Megrendelések eszközölhetők**NAGY SAMU** dohánytőzsdéjében
(Városháza épület) és a máv. fűtőháza mel-
letti lévő tüzifa raktárban telefonon is.

Telefon szám 625.

Teljes tisztelettel

Miklós Emil

Jókai-utca 28. szám.

Biehn Asphalt fedőlemezei

elszigetelő lemezek.

Takarék tüzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Plac-u. 23.

WESTINGHOUSE**E**rős**S**zilárd!**T**artós!**I**zléses!**N**esztelen!**G**yors!**H**egymászó!**O**leső üzemi!**U**tbíró!**S**zagtalan!**E**legáns!

Gyár: ARADON.

Garage és javítóműhely:

Budapest, IX. kerület, Páva-utca 10. szám.

Iroda és kiállítási mintaterem:

Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (királyi bérpalota)

Hazai utviszonyoknak megfelelő

automobilok.

Turakocsik:

30 HR cardanhajtással. — 35-40 HP lánchajtással,
40 HP lánchajtással, lánctakaróval. — 40 HP cardan-
hajtással. — Gyártás alatt 15 HP 4 hengerű cardanos
fiakker és kiránduló-kocsi.

Teherkocsik és autobusok:

30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasznos
súlyra vagy 40 személyre.

Automobilalkatrészek, lámpák stb.

Állandó kiállítás:

Budapest, IV., Kigyó-tér 1.

Telefon 168-43. — Képviselek kerestetnek.

Pályázati hirdetmény.A debreceni református kollégium Gazdasági Tanácsa pályázatot
hirdet az újonnan szervezett „kollégiumi és egyházkerületi számvevői
állásra”.1. A megválasztandó számvevő jelenlegi teendői meg vannak ha-
tározva a 276. U. 1902. sz. egyházkerületi közgyűlési határozattal meg-
erősített Pénztár Kezelési Szabályzat 11-13. lapjain és az 53. V. 908
számu egyházkerületi végzésben. Különben a jelenleg érvényben levő
Szabályzat mellett fentartja magának az egyházkerületi közgyűlés, hogy
a kollégiumi és egyházkerületi pénzkezelés rendszerének esetleges meg-
változtatása, netalan a kollégiumi takarékpénztár felállítása esetén a
számvevő teendőit a változtatásnak megfelelő más szabályzatban fogja
részletesen meghatározni.2. Képesítésére nevezve szükséges, hogy felsőkereskedelmi iskolai
végzettsége, államszámviteli képesítése és emellett gyakorlata legyen.
Az államszámviteli képesítést megválasztása után is megszerezheti, a
választáskor kikötendő s legalább egy évre terjedő határidőn belül.3. Javadalmazás 3200 korona törzsfizetés, 200 korona ötödéves kor-
pótlék öt ízben és 600 korona lakáspénz.4. A számvevő a kollégiumi tisztviselők és szolgák nyugdíjintéze-
tének jogos és kötelező tagja. Nyugdíjjogosultságának megállapításánál
a másut hasonló minőségben töltött szolgálati évek is beszámíthatnak.5. Csak református vallású egyének pályázhatnak. A pályázók ke-
resztlevéllel, iskolai és szolgálati, ugyszintén orvosi bizonyítvánnyal kel-
lően felszerelt s az Egyházkerületi Közgyűléshez címzett pályázati kér-
vényüket f. évi szeptember hó 30-ig a hivatalos órák alatt adhatják be
a püspöki hivatalban.A debreceni református kollégium
gazdasági tanácsa.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitünőbb háziszser a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban
DEBRECZEN.

Kesztyűmosó és tisztító intézet.

Finom, puha, vékony, tartós

kesztyűk

nagy választékban kaphatók

Vitárius Sándor

külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész, kesztyűs mester

Debreczen, Szent-Anna-utcában bent 1. szám.

Kötszerekben specialista.

Állandó raktár saját gyártmányu kesztyűkben, kötszerekben, gummi különlegességekben és betegápolási cikkekben.

ELVEM: Lelkiismeretes kiszolgálás.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénos hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegenbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamviz-fürdők. Ivó- és belélegzési kura. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az IGAZGATÓSÁG.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngölkedők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű. Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

— Akar Ön eredményesen hirdetni?
— Kérje a 412. számú telefont!

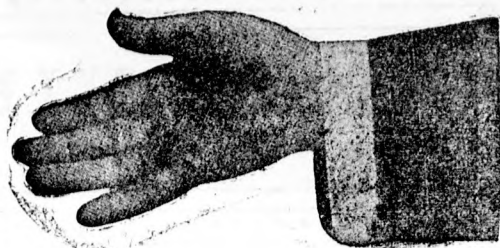
Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál

1908-9 vágásu, elsőrendű cser hasáb tűzifa waggononkint (100 q), apátkereszturi állomáson kocsiba rakva 115 (Egyszázötvenöt) koronáért, — öt waggonon felüli rendelésnél waggononkint 110 koronáért eladó.

A vasúti fuvardíj kocsinként apátkereszturi állomástól Bihardiószegig 18 korona 74 fillér, Gyapolyig 21:74, Paptamásiig 23:74, Biharig 26:74, Nagyváradiig 30:74, Debreczenig 34:74, Szoboszlóiig 39:74, Kabáig 45:74, Püspökladányig 50:74, Karcagig 53:74, Kisujszállásig 58:74, Mezőkeresztesig 37:74, Berettyóújfaluiig 40:74, Bárándig 47:74, Cséffáig 42:74, Nagyszalontáig 45:74, Sarkadig 50:74, Gyuláig 53:74, Békéscsabáig 58:74, Horgosig 85:74, Szabadkáiig 90:74, Zomborig 102:74, Érselindig 17:74, Érmihályfalváig 22:74, Nyirábrányig 29:74, Vámospécsig 29:73, Hajdúhadházig 39:74, Ujfehértóig 45:74, Császárszállásig 47:74, Nyiregyháziig 47 korona 74 fillér.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartói hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett.

A kezemet adom rá,

hogy Ön igen nagy üzletet fog csinálni, ha fel-

használja a

„DEBRECZEN“

bármely hirdetési rovatát, Lapunkat nap-nap után TÖBB EZER EMBER OLVASSA, az ügyes reklámnak tehát biztos sikere van.

Hirdetések szövegezését kívánatra díjtalanul elvállalja a ki-

adóhivatal, csak kérje a

412. sz. telefont.

Fiók raktára nincs,

de a legnagyobb választékok

férfi-, fiu- és gyermek ruhákban

feltűnő olcsó szabott árban

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruha-áruháza, a Bika-szálloda mellett nyújthatja.

Ezen óriási vállalat saját műhelyeiben a legújabb divatu uri ruhákat készítetteti a legjobb gyapju szövetekből és a legkényesebb izléseket a legjobban kielégíti.

Óriási előnyös vételei folytán feltűnő olcsó árban árusít

Minden vevő mentve van bármily esalódástól, mert minden darabon a legolesőbb szabott ár ki van tüntetve. Meg nem felelő áruk bármikor becseserlőtetnek, avagy kívánatra a pénz visszaadatik.

Dus hajzat!

Nincs többé fejbőrviszketegség

Sem korpaképződés!

a Dr. DRALLE-féle

NYIRFA-HAJVIZ

állandó használatánál.

A legnemesebb és legtermészetesebb hajápoló szer!

Hatása meglepő!

Valódi csak a „Dr. DRALLE“ névvel elátott.

St.-Louis 1904.
Milano 1906.

GRAND-PRIX.

Kapható illatszer-, droguéria- és borbélyüzletekben, valamint gyógyszertárakban.

Nagybani lerakat Ausztria és Magyarország részére: **HOFFMANN M. és TÁRSA, Tetschen a. E.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szolg 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen olfór. Apróhirdetéseket a kiadóhivataltól felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tarsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Dezső”, „Jenő”, „D. V.”, „Böske”, „Kálmán”, „Ezerjő”, „Szinház-háti”, „Csak egyet”, „Nánási”, „Pipaes”, „K. Z.” jellegére.

A német nyelv gyakorlása végett ismeretséget óhajt kötni uri fiatalember, oly tisztességes nő vagy férfival, ki magyarul csak nagyon keveset tud. Leveleket a kiadóba „Drezda” jellegére kérek.

„Május” írjon a kiadóba „Szalmaözveg” jellegére, az egekre kérem.

„Kék nefelejt”. Miért vár levelével? Miért nem vá aszol azonnai, hisz tudja, hogy sorait epedve vá ja a kis gazdász.

Drága mindenem, leveled vettem s a kitűzött találkozási perere ott leszek. Ismerető jelem piros szegfü. Addig is a viszontlátásra.

Ha alkalmam nyílik, sok minden elfogok mondani és azt is, mit szívem iránta érez. „Kálmán”.

Ajánlat

Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félegyházy-nál. Villanyüzemű kávé pörkölte a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok. 6

Hollandi gyomoroseppek kaphatók Mihailovits Jenő gyógyszerárában.

Egy csinosan butorozott szoba, teljes ellátással kiadó József királyi herceg-utca 34.

Zongora órákat ad kezdők és haladók számára előkelő urleány. Cim a kiadóban.

Írásbell másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember eiváltai. Cim a kiadóban.

Udvari lakás, két-két szobás, előszoba, konyha, kamara, pince, fűskamrával minden órán kiadó, jó víz az udvarban. Egymalom-utca 5. szám.

Műhelynek világos pineze kiadó. Értekezhetni István-gőzmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Róserberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Két raktár november 1-re kiadó, Csapó-utca 50. sz.

Iskolakönyvek vidéki megrendelését leggyorsabban és pontosan intézi, Debreczen legrégebbi könyv- és papirkereskedése: Csáthy Ferenc, Egyház-tér 2. sz.

Külön bejáratu garcon lakás, elegánsan butorozva (gáz, parkett) a piacon kiadó. Cim a kiadóban.

Kereslet.

Ügyes mosónő kerestetik. Cim: Varga-utca 12.

Kerestetik két egymásba nyíló hónapos szoba, lehetőleg a Piac-utcán. Cim a kiadóhivatalba adandó.

Tanuló felvétetik Váray József kereskedésében.

Lakatos segéd és tanuló felvétetik Csillag-utca 25. szám alatt.

Keresek 3 személyre szóló butorozott szobát. Cim a kiadóban.

Egy jó családból való flu tanulónak Juhász István épület- és műlakatos vállalatánál felvétetik. Kazinczy-utca 2. sz.

Eladás.

Eladó idei, saját termésű must, 200 hektó Rizling és Ezerjőből Molnár Lukácsnál, Debreczenben.

Eladó saját termésű, mult évi kitűnő Ezerjő, Rizling, Kővidinka bor, 200 hektó Molnár Lukácsnál, Debreczenben. Értekezhetni Kossuth-utcai üzletében.

50 hektoliter érmeilégi must eladó. Cim a kiadóban.

Egy hus, tej- vagy kenyérhordó féderes kocsit eladó. Csapó-utca 40.

Bihar-Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz., ugyanott az idei termés, cirka 100 hektoliter, eladó.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

VILLAMOS VILÁGÍTÁS

DEBRECZEN,
TELEFON 656.

POLLÁK SAMU

BERENDEZÉSI VÁLLALATA

VIZVEZETÉK és CSATORNA

PIAC-UTCA 43.
TELEFON 656.

Villamos motorok, ivlámpák, * Fűdőberendezések, mosdók,
csillárok és izzólámpák. * klosették és kagylók,
valamint világítási és vízvezeték szerelvények állandó raktára.

Költségvetések és tervek díjmentesek. — Javítások eszközöltetnek.

Nyomatott Debreczen szab. kir. városkönyvnyomda-vállalatánál.

Legbiztosabb szépítőszert a FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.

Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU” gyógyszerár.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májbanalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SŐSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sősborszesz nevezetesen, mint fájdalom-illapító bedörzsölés szerköszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutczai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédítő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olosó árak.

Kitűnő áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Képekért minden nagyságban egyszerűtől legdisebbig

Ezüst- és portálé üvegezési vállalat